

Důvodová zpráva k zákonu [č. 59/2014 Sb.](#), změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky

Ing. Jiří Rusnok
předseda vlády
Ing. Martin Pecina MBA
místopředseda vlády a ministr vnitra

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy

V současné době upravuje volby do Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky zákon č. [247/1995 Sb.](#), o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do Parlamentu“).

Cílem navrhované novely je změna vymezení těch volebních obvodů obsažených v [příloze č. 3 k zákonu o volbách do Parlamentu](#), ve kterých došlo k poklesu nebo zvýšení počtu obyvatel pod/nad zákonem o volbách do Parlamentu stanovený koeficient. Ustanovení [§ 59 zákona o volbách do Parlamentu](#) upravuje problematiku vytváření a změn volebních obvodů pro volby do Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“). Z dílce odstavce 2 tohoto ustanovení vyplývá, že v případě, že počet obyvatel v některém volebním obvodu poklesne nebo se zvýší o 15 procent oproti průměrnému počtu obyvatel připadajícímu na jeden mandát v České republice, změní se území volebních obvodů. Změnu lze provést v souladu s ustanovením [§ 59 odst. 2 zákona o volbách do Parlamentu](#) pouze v letech, kdy jsou vyhlášeny volby do Senátu. Přestože tato skutečnost nastane ve II. pololetí roku 2014, kdy budou vyhlášeny volby do Senátu prezidentem republiky ve Sbírce zákonů, je třeba změnu připravit v předstihu, aby volby do Senátu na podzim roku 2014 mohly řádně proběhnout.

Předmětný důvod nastal u volebních obvodů č. 16 Sídlo: Beroun, č. 18 Sídlo: Příbram, č. 28 Sídlo: Mělník, č. 29 Sídlo: Litoměřice a č. 41 Sídlo: Benešov, u kterých vzrostl počet obyvatel nad zákonem o volbách stanovený koeficient, a u volebních obvodů č. 27 Sídlo: Praha 1 a č. 75 Sídlo: Karviná, kde poklesl počet obyvatel pod zákonem stanovený koeficient. Navrhuje se proto změna území u shora uvedených volebních obvodů a v důsledku těchto změn je pak nezbytná i úprava některých sousedících volebních obvodů, konkrétně volebního obvodu č. 25 Sídlo: Praha 6, č. 31 Sídlo: Ústí nad Labem, č. 36 Sídlo: Česká Lípa, č. 40 Sídlo: Kutná Hora a č. 73 Sídlo: Frýdek-Místek.

V návrhu zákona se vychází z údajů Českého statistického úřadu k 1. lednu 2013, kdy byl počet obyvatel České republiky 10 516 125; průměrný počet obyvatel na 1 volební obvod tak činí 129 829. Dolní hranice počtu obyvatel připadající na 1 mandát v České republice stanovená k průměrnému počtu obyvatel na 1 volební obvod je 110 355 (odchylka -15%). Horní hranice je stanovena na 149 303 (odchylka +15%). Počet obyvatel ve volebních obvodech č. 16 Sídlo: Beroun je 149 585, č. 18 Sídlo: Příbram je 153 201, č. 27 Sídlo: Praha 1 je 109 266, č. 28 Sídlo: Mělník je 152 471, č. 29 Sídlo: Litoměřice je 151 142, č. 41 Sídlo: Benešov je 155 173 a č. 75 Sídlo: Karviná je 109 659. Potvrzení uvedených údajů je úkolem Českého statistického úřadu, který v souladu s [§ 97 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu](#) sdělí k 1. lednu roku, v němž se konají volby do Senátu, tj. k 1. lednu 2014, pověřeným obecním úřadům v sídle volebního obvodu, kde se volby konají, počet obyvatel volebního obvodu na území České republiky.

Navrhované změny volebních obvodů pro volby do Senátu sledují v souladu se zákonnou úpravou zmenšení rozdílu v počtu obyvatel mezi jednotlivými volebními obvody. Pokud by stávající stav zůstal zachován, došlo by k porušení jedné ze zásad volebního práva - zásady rovnosti (viz [čl. 18 odst. 2 Ústavy](#)). Navrhovaná právní úprava je tedy zcela ústavně konformní, protože představuje naplnění zmíněného [článku 18 odst. 2 Ústavy](#) a současně ve svém důsledku přispívá k zajištění svobodné soutěže politických sil v demokratické společnosti, chráněné v [čl. 22 Listiny základních práv a svobod](#).

Obdobné změny území volebních obvodů byly již v minulosti schváleny zákonem č. [212/1996 Sb.](#), zákonem č. [171/2002 Sb.](#), zákonem č. [418/2004 Sb.](#), zákonem č. [323/2006 Sb.](#), zákonem č. [261/2008 Sb.](#), zákonem č. [195/2010 Sb.](#) a zákonem č. [222/2012 Sb.](#)

Navrhovaná právní úprava nemá dopady na rovnost mužů a žen.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána

Navrhované právní řešení je v souladu s [Ústavou České republiky](#) a [Listinou základních práv a svobod](#). Zásady voleb do obou komor Parlamentu jsou upraveny v [Ústavě v článcích 16 až 20](#). [Čl. 20 Ústavy](#) předpokládá, že další podmínky stanoví zákon. Z [Listiny základních práv a svobod](#) je třeba poukázat zejména na čl. 21, podle kterého mají občané právo podílet se na správě veřejných věcí svobodnou volbou svých zástupců.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech (vyhlášeným pod č. [120/1976 Sb.](#)), který ve svém čl. 25 zaručuje občanu mj. právo volit a být volen v pravidelných volbách, jež se budou konat na základě všeobecného a rovného hlasovacího práva, tajným hlasováním zabezpečujícím svobodu hlasování. Návrh je rovněž v

souladu s [čl. II Úmluvy o politických právech žen](#) (vyhlášené pod č. [46/1955 Sb.](#)), [čl. 7 Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen](#) (vyhlášené pod č. [62/1987 Sb.](#)), čl. 3 Dodatkového protokolu k [Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod](#) (sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí č. [209/1992 Sb.](#)).

3. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie ani obecné právní zásady práva Evropské unie se na danou oblast nevztahují.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá hospodářský a finanční dosah na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, ani na podnikatelské prostředí České republiky. Nemá žádné sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, ani dopady na životní prostředí.

5. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná změna [zákona o volbách do Parlamentu](#) nemá vztah k ochraně soukromí a osobních údajů.

6. Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh je dílčí technickou novelou, kterou se mění území dotčených volebních obvodů. Nedochází k žádnému rozšiřování kompetencí orgánů veřejné správy.

Navrhovaná právní úprava pouze mění místní působnost pověřených obecních úřadů v sídle volebních obvodů, v souvislosti s přesunem obcí mezi dotčenými volebními obvody.

Navrhovaný předpis nemá vliv na dostupnost informací podle zákona č. [106/1999 Sb.](#), o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

7. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Spolu s návrhem zákona je třeba spojit návrh na použití ustanovení [§ 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb.](#), o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého může Poslanecká sněmovna s návrhem zákona vyslovit souhlas již v prvním čtení. Důvodem pro zvolený postup je, v návaznosti na shora uvedené podmínky změny volebních obvodů, nutnost schválení návrhu zákona v rámci dalších legislativních projednávání tak, aby již v nově vymezených volebních obvodech proběhla jak příprava, tak i vlastní volby na podzim roku 2014.

Zvláštní část

K čl. I

Počet obyvatel ve volebních obvodech č. 27 Sídlo: Praha 1 a č. 75 Sídlo: Karviná se snížil pod zákonem o volbách do Parlamentu stanovenou odchylku 15% od průměrného počtu obyvatel na jeden volební obvod v rámci České republiky, který je dle údajů Českého statistického úřadu 129 829. Dolní hranice počtu obyvatel připadající na 1 volební obvod činí 110 355 obyvatel. Ve volebních obvodech č. 16 Sídlo: Beroun, č. 18 Sídlo: Příbram, č. 28 Sídlo: Mělník, č. 29 Sídlo: Litoměřice a č. 41 Sídlo: Benešov naopak vzrostl počet obyvatel nad zákonem stanovenou odchylku 15% od průměrného počtu obyvatel na jeden volební obvod v rámci České republiky. Horní hranice počtu obyvatel připadající na 1 volební obvod činí 149 303 obyvatel.

Počet obyvatel k 1. lednu 2013 je podle údajů Českého statistického úřadu ve volebním obvodu č. 16 Sídlo: Beroun 149 585, č. 18 Sídlo: Příbram 153 201, č. 27 Sídlo: Praha 1 109 266, č. 28 Sídlo: Mělník 152 471, č. 29 Sídlo: Litoměřice 151 142, č. 41 Sídlo: Benešov 155 173 a č. 75 Sídlo: Karviná 109 659.

Navrhuje se proto změna území volebního obvodu č. 18 Sídlo: Příbram, kterému budou převedeny obce Jankov, Olbramovice, Ratměřice, Vrchotovy Janovice a Zvěstov (3 743 obyvatel) z volebního obvodu č. 41 Sídlo: Benešov a ze kterého přejdou obce Březová-Oleško, Libeň, Měchenice, Ohrobec, Okrouhlo, Vrané nad Vltavou a Zvole (8 848 obyvatel) do volebního obvodu č. 16 Sídlo: Beroun. Dále se navrhuje změna volebního obvodu č. 41 Sídlo: Benešov, ke kterému budou přičleněny obce Průhonice a Jesenice (10 165 obyvatel) z volebního obvodu č. 16 Sídlo: Beroun a z kterého bude odčleněno 10 obcí (13 521 obyvatel) do volebního obvodu č. 40 Sídlo: Kutná Hora (jde o obce: Bílkovice, Hradiště, Kondrac, Libež, Ostrov, Radošovice, Veliš, Vlašim, Všechny a Slověnice). Po této úpravě bude ve volebním obvodu č. 16 Sídlo: Beroun 148 268 obyvatel, č. 18 Sídlo: Příbram 148 096 obyvatel, č. 41 Sídlo: Benešov 148 074 obyvatel a ve volebním obvodu č. 40 Sídlo: Kutná Hora 140 738 obyvatel.

Dále se změna dotkne volebního obvodu č. 27 Sídlo: Praha 1, do kterého přejde městská část Praha-Suchbát (6 667 obyvatel) z volebního obvodu č. 25 Sídlo: Praha 6. Z volebního obvodu č. 28 Sídlo: Mělník budou odčleněny obce Cítov, Dolní Bečkovice a Horní Počaply (4 032 obyvatel) do volebního obvodu č. 36 Sídlo: Česká Lípa. Z volebního obvodu č. 29 Sídlo: Litoměřice přejdou obce Prackovice nad Labem, Velemin a Chotiměř (2 483 obyvatel) do volebního obvodu č. 31 Sídlo: Ústí nad Labem. Volebnímu obvodu č. 75 Sídlo: Karviná bude přičleněna obec Těrlovice (4 297 obyvatel) nyní spadající do volebního obvodu č. 73 Sídlo: Frýdek-Místek. Počet obyvatel v dotčených volebních obvodech po úpravě bude: volební obvod č. 25 Sídlo: Praha 6 - 112 234 obyvatel, č. 27 Sídlo: Praha 1 - 115 933 obyvatel, č. 28 Sídlo: Mělník - 148 439 obyvatel, č. 36 Sídlo: Česká Lípa - 143 186 obyvatel, č. 29 Sídlo: Litoměřice - 148 659 obyvatel, č. 31 Sídlo: Ústí nad Labem - 122 199 obyvatel, č. 73 Sídlo: Frýdek-Místek 115 702 obyvatel a č. 75 Sídlo: Karviná 113 956 obyvatel.

Z volebních obvodů, které nesplňují zákonem požadovaný počet obyvatel pro volby do Senátu, se volby do Senátu v roce 2014 budou konat ve volebních obvodech č. 18 Sídlo: Příbram, č. 27 Sídlo: Praha 1 a č. 75 Sídlo: Karviná. Změny ve vymezení volebních obvodů však nelze provádět pouze v těchto volebních obvodech, ale musí být provedeny ve všech případech, kdy se stávající stav dostal do rozporu s platnou právní úpravou. Z uvedeného důvodu (a nepochybně i pro případ, kdy by v příslušných volebních obvodech bylo třeba vyhlásit doplňovací volby) je třeba, aby vymezení všech volebních obvodů odpovídalo zákonem daným podmínkám a tím i požadavkům na řádné provedení případných voleb.

K čl. II

Navrhuje se účinnost změny dnem 1. června 2014 tak, aby nové vymezení volebních obvodů č. 16, 18, 25, 27, 28, 29, 31, 36, 40, 41, 73 a 75 odpovídalo požadavku [zákona o volbách do Parlamentu](#) dostatečně včas před konáním voleb do Senátu na podzim roku 2014.

V Praze dne 4. prosince 2013